

Latvijas Republikas Vides ministrija

VIDES PĀRRAUDZĪBAS VALSTS BIROJS

Reģ.Nr. 90000628077, Rūpniecības iela 23, Rīga, LV - 1045 (tālrunis: 7321173; fakss: 7321049)

Atzinums Nr. 7

par SIA “Baltic Agro Contractor” nobarojamo cūku audzēšanas kompleksa izveides Īles pagasta “Avotos” ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu

Derīgs līdz 2009.gada 1.augustam.

Paredzētās darbības ierosinātājs - SIA “Baltic Agro Contractor”, vienotais reģistrācijas Nr.40003584752, adrese: “Ošlejas”, Jaunbērzes pag., Dobeles raj., LV – 3717, tālrunis 3723607.

Noslēguma ziņojuma izstrādātājs - SIA “Firma L4”, reģistrācijas Nr.40003236001, adrese: Jelgavas ielā 90, Rīgā, LV - 1004.

Pamatojoties uz SIA “Baltic Agro Contractor” 2006.gada 22.jūnijā Vides pārraudzības valsts birojā iesniegto nobarojamo cūku audzēšanas kompleksa “Avoti” izveides ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu, tika uzsākta atzinuma sagatavošanas un izdošanas procedūra saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 19.pantu.

- 1. Paredzētās darbības nosaukums** - cūku audzēšanas kompleksa “Avoti” izveide.
- 2. Paredzētās darbības iespējamā norises vieta** - Dobeles rajona Īles pagastā SIA “Baltic Agro Contractor” piederošā nekustamā īpašumā ar kopējo platību 20 ha, kurā ietilpst: zemes gabals “Ceļmalnieku teļu kūts” (zemes kadastra Nr. 4664 002 0254, platība 3,07 ha); zemes gabals “Kārklī” (zemes kadastra Nr. 4664 002 0252, platība 0,49 ha); zemes gabals “Ceplī” (zemes kadastra Nr. 4664 002 0097, platība 4,2 ha); zemes gabals “Ceļmalnieku cūku kūts” (zemes kadastra Nr.4664 002 0253, platība 2,33 ha); zemes gabals “Avoti” (zemes kadastra Nr. 4664 00 20129, platība 9,9 ha).

3. Īss paredzētās darbības raksturojums

Ietekmes uz vidi novērtējums SIA “Baltic Agro Contractor” nobarojamo cūku audzēšanas kompleksa “Avoti” izveidei Dobeles rajona Īles pagastā tika uzsākts 2005.gada 11.oktobrī, kad Vides pārraudzības valsts birojs, izskatot SIA “Baltic Agro

Contractor” Iesniegumu ietekmes uz vidi novērtējumam, pieņēma lēmumu par ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību paredzētajai darbībai, pamatojoties uz likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4.pantu un šā likuma 1.pielikuma “Objekti, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams” 23.punktu.

Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā norādīts, ka SIA “Baltic Agro Contractor” nekustamais īpašums, kurā paredzēts izveidot nobarojamo cūku audzēšanas kompleksu, atrodas teritorijā, kas izmantojama lauksaimnieciskās ražošanas objektu būvniecībai, un uz meliorētas lauksaimniecībā izmantojamās zemes. Šajā teritorijā savulaik ir bijušas kolhoza cūku un liellopu fermas. Teritorijā ir saglabājušās sešas fermu ēkas, šķūnis, lopbarības noliktavas un citas ēkas un būves. Ziņojumā norādīts, ka Īles pagasta pašvaldība ir akceptējusi cūku audzēšanas kompleksa izveidi šajā teritorijā un ka izstrādes stadijā esošajā jaunajā pagasta teritorijas plānojumā attiecīgā teritorija ir paredzēta šim mērķim. Kompleksam paredzēto teritoriju ieskauj aramzeme, pļavas un krūmāji. Gar teritorijas ziemeļu robežu virzās vietējas nozīmes autoceļš V1211 Īle – Bēne. Aiz autoceļš V1211 apmēram 65 m līdz 150 m attālumā no kompleksa teritorijas tek Auces upe. Teritorijā starp autoceļu un Auces upi izvietotas Īles kanalizācijas notekūdeņu attīrīšanas ietaises. Gar kompleksa teritorijas dienvidu robežu tek Kalvas grāvis, kurš ietek Auces upē. Kalvas grāvja virzienā vērsta kompleksa teritorijas virszemes notece. Ap kompleksa teritoriju ir izveidota seklu drenāžas grāvju sistēma. Apkārtējos īpašumos ir izveidota viengimeņu dzīvojamā apbūve. Tuvākās dzīvojamās mājas “Ceļmalnieki” atrodas apmēram 170 m uz rietumiem, mājas “Kalvas” – apmēram 180 m uz austrumiem, mājas “Pļaviņas” – apmēram 300 m uz ziemeļaustrumiem, mājas “Vēkšpēdiņas” – apmēram 400 m uz dienvidaustrumiem un mājas “Gobas” – apmēram 400 m uz dienvidiem no kompleksa. Tuvākā dzīvojamā apbūve Īles ciemā atrodas apmēram 500 m ziemeļrietumiem, bet Īles pamatskola apmēram 350 m uz rietumiem no kompleksa. Apdzīvotās vietas “Īles sanatorija” un “Stirnas” atrodas attiecīgi apmēram 1,3 km uz ziemeļaustrumiem un 4 km uz rietumiem no kompleksa.

Teritorija, kurā paredzēts izveidot cūku audzēšanas kompleksu, atrodas Austrumkursas augstienes Lielauces paugurainē. Īles pagasta teritorija ir ļoti nevienmērīga pēc zemes virsmas saposmējuma, reljefa formas uzbūves, iežu ūdens caurlaidības. Nobarojamo cūku audzēšanas kompleksa izveidei paredzētā teritorija ir samērā līdzena. Absolūtās augstuma atzīmes kompleksa zemes gabala robežās mainās no 93,70 m v.j.l. teritorijas ziemeļu daļā līdz 91,90 m v.j.l. teritorijas dienvidu – dienvidaustrumu daļā. Teritorijas ģeoloģiskā griezumā augšējā daļu veido biezs apmēram 20 cm biezs mūsdienu nogulumu slānis, tam seko līdz 19 m biezs glaciģēno mālaino nogulumu (smilšmāls un mālsmilts ar smilts starpkārtām) slānis, zem kura ieguļ no 5,7 m līdz 9,0 m biezs augšdevona Katlešu svītas blīvu mālu slānis. Tādējādi kompleksa teritorijā artēziskie ūdeņi ir labi aizsargāti no iespējamā virszemes piesārņojuma. Savukārt gruntsūdeņi atrodas no 1.0 m līdz 2,2 m dziļumā no zemes virsmas, līdz ar to tie kopumā ir vāji aizsargāti no virszemes piesārņojuma. Tā kā morēnas nogulumos sastopamos gruntsūdeņus izmanto tuvējo viensētu ūdens apgādē, tad pastāv risks to kvalitātei avārijas noplūdes gadījumā kompleksā. Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros tika izurbti četri izpētes urbumi gruntsūdens paraugu ņemšanai kompleksa teritorijā, kā arī tika paņemti paraugi tuvāko māju “Ceļmalnieki” un “Kalvas” grodu akās. Paraugu laboratorijas analīžu rezultāti liecina, ka kompleksa “Avoti” teritorijā gruntsūdens ir zemas dabīgās kvalitātes vai vāji

piesārņots. Par iemeslu tam tiek minēta iepriekšējā saimnieciskā darbība. Māju “Ceļmalnieki” un “Kalvas” grodu akās ņemtajos ūdens paraugos tika konstatētas nitrātjonu (NO_3^-) un kopējā slāpekļa ($\text{N}_{\text{kop.}}$) koncentrācijas, kas saskaņā ar Ministru kabineta 2002.gada 12.marta noteikumiem Nr.118 “Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti” atbilst vāji piesārņotam ūdenim (nepārsniedz B robežvērtību). Auces upē un Kalvas grāvī ņemtajos ūdens paraugos piesārņojuma koncentrācijas (BSP_5 , NH_4 , NO_2) nepārsniedza ūdens kvalitātes normatīvu robežlielumus karpveidīgo zivju ūdeņiem.

Īles pagasta teritorijā nav īpaši aizsargājamo dabas teritoriju. Tuvākā īpaši aizsargājamā dabas teritorija - dabas liegums, kas ir arī Latvijas “NATURA 2000” Eiropas nozīmes aizsargājamā dabas teritorija, “Vīķu purvs” atrodas apmēram 4 km attālumā Lielaucē pagastā. Līdz ar to netiek prognozēta negatīva ietekme uz iepriekš minēto īpaši aizsargājamo dabas teritoriju.

Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā sniegta informācija, ka 2006.gada janvārī ekspluatācijā ir nodota viena SIA “Baltic Agro Contractor” nobarojamo cūku audzēšanas kompleksā “Avoti” rekonstruētā cūku novietne 1920 vietām (128 aizgaldi, katrs 15 nobarojamām cūkām), zem kuras izbūvēta 880 m^3 zemgrīdas kūsmēsļu krātuve, kā arī teritorijā uzbūvēta “JS-Silo System” tipa 1246 m^3 šķidrmēsļu uzglabāšanas tvertne. 2006.gada 3.februārī Valsts vides dienesta Jelgavas reģionālā vides pārvalde likumdošanā noteiktajā kārtībā SIA “Baltic Agro Contractor” ir izsniegusi C kategorijas piesārņojošas darbības apliecinājumu darbības veikšanai. Šajā novietnē paredzētais ražošanas apjoms ir 7680 nobarojamās cūkas gadā.

Atbilstoši ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā norādītajam SIA “Baltic Agro Contractor” plāno vēl trīs teritorijā esošās fermu ēkas rekonstruēt un piemērot cūkkopības kompleksa vajadzībām, kā arī izbūvēt vienu jaunu cūku novietni, turpmāko kompleksa izveidi veicot trīs būvniecības kārtās:

- pirmajā būvniecības kārtā plānots rekonstruēt esošās ēkas (situācijas plānā 9A un 9B ēkas), ierīkojot tajās novietnes attiecīgi 2040 cūkām un 1072 cūkām un izbūvējot zemgrīdas šķidrmēsļu krātuves attiecīgi ar 880 m^3 un 490 m^3 tilpumu, rekonstruēt barības virtuvi (situācijas plānā 10 ēka) un izbūvēt lagūnas tipa šķidrmēsļu krātuvi ar tilpumu 10000 m^3 ;
- otrajā būvniecības kārtā plānots rekonstruēt esošo ēku (situācijas plānā 16 ēka), ierīkojot tajā novietni 2040 cūkām un izbūvējot zemgrīdas 980 m^3 tilpuma šķidrmēsļu krātuvi;
- trešajā būvniecības kārtā plānots izbūvēt jaunu novietni (situācijas plānā 9C ēka) 2304 cūkām un zemgrīdas 980 m^3 tilpuma šķidrmēsļu krātuvi.

Divas no teritorijā esošajām fermu ēkām (situācijas plānā ēkas Nr.1 un Nr.2) nav paredzēts izmantot.

Kopumā komplekss “Avoti” tiek paredzēts 9496 nobarojamām cūkām dzīvsvārā no 30 kg līdz 100 kg. Gada laikā kompleksā plānots izaudzēt līdz 38000 nobarojamo cūku. Cūkām nepieciešamo barību jau sagatavotu piegādās SIA “Lauku Agro” no Jaunbērzes. Kompleksā “Avoti” lopbarību iepildīs sausās barības torņos. Lopbarība no torņiem automātiski (ar datorvadību) tiks padota maisīšanas katlos sajaukšanai ar ūdeni. Atbilstoši katras cūku grupas fizioloģiskajām vajadzībām barība tiks sagatavota

atsevišķi un iepildīta bunkuros, no kuriem tā automatizēti tiks padota cūku novietņu barotavās atbilstoši ieprogrammētajam daudzumam. Kopumā kompleksa vajadzību nodrošināšanai gadā būs nepieciešamas apmēram 28400 tonnas spēkbarības, tai skaitā 10900 tonnas miežu, 11100 tonnas kviešu, 5500 tonnas sojas produktu un 900 tonnas barības piedevu. Dzīvnieku dzirdināšanai katru aizgaldu aprīkos ar nipeļveida dzirdnēm. Mājdzīvnieku novietnēs plānots ierīkot automātisku ventilācijas un klimata kontroles sistēmu, ar kuras palīdzību atbilstoši cūku fizioloģiskajām vajadzībām nodrošinās nepieciešamo mikroklimatu - gaisa apmaiņu, optimālu temperatūru un mitrumu. Ventilācijas sistēma tiks apgādāta ar avārijas trauksmes signalizāciju un rezerves ventilācijas iespējām. Šķidrmēsli no cūku aizgaldiem caur redeļu grīdām nonāks zemgrīdas ūdens izturīga dzelzsbetona šķidrmēsli krātuvēs. Tālāk ar paštecī šķidrmēsli nonāks centrālajā kanālā, tad starpkrātuvē, no kurienes tiks pārsūkņēti uz šķidrmēsli krātuvi. Cūku novietnēs grīdas tiks veidotas no dzelzsbetona restēm. Paredzēts izbūvēt lagūnas tipa šķidrmēsli krātuvi ar tilpumu 10000 m³. Tās pamatni veidos noblietēta grunts un 200 mm biezs smilts slānis, virs kura tiks ieklāts 0,8 mm biezs ģeotekstila slānis un 1,5 mm biezs ģeomembrānas slānis. To malas tiks fiksētas enkurgrāvjos, malas pieberot ar zemi un noblietējot. Tiks izveidota speciāla drenāžas sistēma, lai konstatētu iespējamās ģeomembrānas bojājumus. Lai mazinātu nevēlamo gāzu izdalīšanos no krātuvē iepildītajiem mēsliem un smakas izplatīšanos apkārtējā vidē, krātuves virsma tiks nosepta ar zema blīvuma polietilēna ģeomembrānu. Lai mazinātu šķidrmēsli nepatīkamo smaku, SIA "Baltic Agro Contractor" ir paredzējis tiem pievienot smaku neitralizējošu līdzekli. Aprēķini rāda, ka gada laikā kompleksā veidosies apmēram 20000 m³ šķidrmēsli. Lagūnas tipa šķidrmēsli krātuves un zemgrīdas šķidrmēsli krātuvju tilpums kūtīs nodrošinās Ministru kabineta 2001.gada 18.decembra noteikumos Nr.531 "Noteikumi par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem" reglamentēto 7 mēnešu šķidrmēsli uzkrāšanas ilgumu. Kompleksa "Avoti" apgādei ar elektroenerģiju ir noslēgt līgums ar VAS "Latvennergo". Apkure ir paredzēta tikai kompleksa caurlaides ēkai un sadzīves telpām. Caurlaides ēkā plānota malkas apkure, bet sadzīves telpās paredzēts izmantot elektriskos sildītājus. Lai nodrošinātu elektroenerģijas padevi ārkārtas situācijas gadījumā, paredzēts izmantot dīzeļdegvielas ģeneratoru. Ūdens apgādei paredzēts izmantot esošo artēzisko urbumu zemes gabalā "Ceļmalnieku teļu kūts". Plānotais ūdens patēriņš 28000 m³ gadā, no tiem 300 m³ gadā komunālajām vajadzībām. Komunālos notekūdeņus paredzēts savākt un nodot attīrīšanai Īles notekūdeņu attīrīšanas ietaisēs, noslēdzot par to attiecīgu līgumu. Kritušie dzīvnieki tiks uzglabāti tiem speciāli paredzētos hermētiski noslēgtos konteineros, kuru novietošanai izveidos laukumu ar cieto segumu un nojumi, to apsaimniekošanai ir noslēgts līgums ar SIA "Ekovide". Par veterinārmedicīnisko atkritumu apsaimniekošanu ir noslēgts līgums ar SIA "Lautus". Par cūkkopības kompleksa teritorijas deratizāciju ir noslēgts līgums ar licencētu uzņēmēj sabiedrību SIA "Ričards – V". Par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu ir noslēgts līgums ar SIA "Auces komunālie pakalpojumi". Izlietotās dienasgaismas spuldzes un ar naftas produktiem piesārņotos atkritumus paredzēts nodot licencētai atkritumu apsaimniekotājfirmai, par katru atkritumu izvešanas reizi noslēdzot atbilstošu līgumu.

Kompleksā veidojošos šķidrmēsli izkledi veiks SIA "Baltic Agro Contractor" piederošajās lauksaimniecībā izmantojamās zemēs Īles pagastā, kuru kopējā platība ir

700 ha. Lauksaimniecībā izmantojamās platības ir pietiekamas, lai iestrādātā organiskā mēslojuma daudzums gadā nepārsniegtu Ministru kabineta 2001.gada 18.decembra noteikumos Nr.531 "Noteikumi par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem" noteiktos 170 kg slāpekļa uz hektāru, kas atbilst 1,7 pieļaujamām dzīvnieku vienībām uz hektāru. Šķidrmēsļu transportēšanai uz laukiem un iestrādei ir noslēgts līgums ar SIA "Lauku Agro", kurai tiek iznomātas SIA "Baltic Agro Contractor" piederošās lauksaimniecībā izmantojamās zemes. Šķidrmēsļu krātuves tukšošana paredzēta Zemkopības ministrijas noteiktajos laikposmos, kad ieteicams ielabot lauksaimniecībā izmantojamo zemi. Šķidrmēsļu uzskaiti paredzēts ieviest uzskaites žurnālu, kurā tiks ierakstīts izvesto šķidrmēsļu daudzums, izkļiedes vieta un datums.

Noslēguma ziņojumā iekļautie gaisu piesārņojošo vielu (amonjaks, sērūdeņradis, metāns) izkļiedes modelēšanas aprēķini liecina, ka normatīvos noteiktās robežvērtības tuvāko dzīvojamo māju apkārtnē netiks pārsniegtas. Izvērtējot veiktās smaku izplatības analīzi un modelēšanas rezultātus, jāsecina, ka kompleksam tuvāko dzīvojamo māju apkārtnē smaku mērķlielumi netiks pārsniegti.

Šķidrmēsļu transportēšanai ir izstrādāti 6 maršruti:

1. Maršruts Avoti – Krodzinieki uz laukiem "Vētras" (kadastra Nr.46640040017, 46640040018) un "Miesti" (kadastra Nr.46640040015), kas sasniedzami pa grants, nedaudz asfalta seguma un grunts segas ceļiem. Maršruts virzās gar apdzīvotu vietu "Īles sanatorija", kā arī 10 m līdz 200 m attālumā no tā atrodas mājas "Mierlauki", "Putniņi", "Vecliepas", "Rožlejas", "Ilgas", "Zeltiņi", "Rakažas", "Aņģi", "Veļas", "Jaunveļas", "Krodzinieki (Mežsargi)".
2. Maršruts Avoti – krustojums ar autoceļu V1127 – Mūrīši uz laukiem "Ceļmalas" (kadastra Nr.46640010107), "Vētras" (kadastra Nr.46640040017, 46640040018) un "Miesti" (kadastra Nr.46640040015), kas sasniedzami pa grants un grunts segas ceļiem. No 10 m līdz 350 m attālumā no maršruta atrodas mājas "Kalvas", "Mazkuģi", "Caunes", "Mūrīši", "Lielkuģi".
3. Maršruts Avoti – Grauci uz laukiem "Dadži" (kadastra Nr.4664004050), "Avoti" (kadastra Nr.46640020129), "Cepli" (kadastra Nr.46640020097), "Zīles" (kadastra Nr.46640020050), "Ozoli" (kadastra Nr.46640020183), kas sasniedzami pa grunts segas ceļu. No 200 m līdz 250 m attālumā no maršruta atrodas mājas "Kalvas" un "Vēkšpēdiņas".
4. Maršruts Avoti – Īle – autoceļš V1128 uz laukiem "Kalējiņi" (kadastra Nr.46640010050), "Tošēni" (kadastra Nr.46640020159), "Dadži" (kadastra Nr.4664004050), "Murdēni" (kadastra Nr.46640010055), "Dižozoli" (kadastra Nr.46640020299), "Vīksnas" (kadastra Nr.46640010009), kas sasniedzami pa grants segas ceļu ("Kalējiņi" un "Tošēni" pa grunts segas). Maršruts virzās caur Īles centru un gar Īles pamatskolu. No 10 m līdz 170 m attālumā no maršruta atrodas mājas "Ceļmalnieki", "Pūķi", "Dzintari", "Apiņi", "Dārdedzes", "Ziediņi", "Jaunarāji", "Vītoli", "Vīkstrauti", "Kalniņi", "Intaiši", "Laukgaļi", "Murdēni", "Ausekļi".
5. Maršruts Avoti – Īle – autoceļš V1128 – Stirnas uz laukiem "Jaunzemji" (kadastra Nr.46640010052, 46640010054), "Odziņas" (kadastra Nr.46640010039, 46640010048, 46640020099, 46640020100), "Klabatas" (kadastra Nr. 46640010085), "Intaiši" (kadastra Nr. 46640010014), "Niedras"

(kadastra Nr.46640010019), “Kursas” (kadastra Nr. 46640010063), “Mežmalas” (kadastra Nr. 46640010017), kas sasniedzami pa grants segas ceļu. Maršruts virzās caur Īles centru, gar Īles pamatskolu un caur apdzīvotu vietu Stirnas. No 10 m līdz 120 m attālumā no maršruta atrodas mājas “Stirnas”, “Dzirnavnieki”, “Atāli”, “Kāļi”.

6. Maršruts Avoti – Īle – Upenieki uz laukiem “Jaunzemji” (kadastra Nr.46640010052), “Odziņas” (kadastra Nr. 46640020099, 46640020100), “Intaiši” (kadastra Nr. 46640010014), “Mežmalas” (kadastra Nr. 46640010017), kas sasniedzami pa grunts segas ceļu. Maršruts virzās caur Īles centru. No 10 m līdz 250 m attālumā no maršruta atrodas mājas “Upenieki”, “Birznieki”, “Dārdedzes”, “Burtnieki”, “Balvas”.

4. un 5.maršrutam, lai nebrauktu caur Īles centru, tiek piedāvāts alternatīvs maršruta variants pa grants seguma ceļu no Avotiem uz Graučiem – Burtņiekiem – Strēlniekiem – Kalniņiem, taču arī no šī maršruta 10 m līdz 50 m attālumā atrodas 6 dzīvojamās mājas. Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā norādīts, ka piedāvātie ceļi nav izmantojami šķīdoņa periodā. Ziņojumā norādīts, ka šķīdarmēslu transportēšana uz laukiem netiks veikta brīvdienās un svētku dienās. Paredzēts sastādīt šķīdarmēslu transportēšanas maršrutu un izklādes lauku grafiku un katra mēneša sākumā iesniegt to Īles pagasta pašvaldībai, lai par šķīdarmēslu transportēšanu savlaicīgi informētu apkārtējos iedzīvotājus.

Vides pārraudzības valsts birojs, pamatojoties uz izvērtētās dokumentācijas analīzi, secina, ka:

- kompleksa darbība ir plānota, ievērojot Eiropas Komisijas izstrādātā atsaucē dokumenta par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem intensīvai cūku audzēšanai nostādnes;
- nobarojamo cūku audzēšanas kompleksa izveide paredzēta teritorijā, kas izmantojama lauksaimnieciskās ražošanas objektu būvniecībai;
- Īles pagasta teritorijā nav īpaši aizsargājamo dabas teritoriju;
- nobarojamo cūku audzēšanas kompleksā 2006.gada janvārī ekspluatācijā ir nodota viena cūku novietne 1920 vietām un teritorijā uzbūvētā “JS-Silo System” tipa 1246 m³ šķīdarmēslu uzglabāšanas tvertne;
- objekts izvietots Dobeles rajonā, kura teritorija noteikta kā īpaši jutīga teritorija un uz kuru attiecas paaugstinātās prasības ūdens un augsnes aizsardzībai no lauksaimnieciskās darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem;
- kompleksā paredzēts izbūvēt lagūnas tipa 10000 m³ šķīdarmēslu krātuvi;
- plānotais zemgrīdas šķīdarmēslu krātuvju tilpums kūtīs un kompleksa šķīdarmēslu krātuves tilpums nodrošinās visu radušos šķīdarmēslu uzglabāšanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām;
- lagūnas tipa šķīdarmēslu krātuves pamatni paredzēts izklāt ar augsta blīvuma ģeomembrānu un izveidot drenāžas sistēmu, lai konstatētu iespējamās ģeomembrānas bojājumus;
- lagūnas tipa šķīdarmēslu krātuves virsma tiks nosepta ar ģeomembrānu, kas samazinās smaku izplatību;
- šķīdarmēsliem paredzēts pievienot līdzekli smaku mazināšanai;
- cūku ēdināšanā paredzēts pielietot barības receptes ar samazinātu slāpekļa saturu;

- šķidrmēslu sajaukšanu paredzēts veikt tikai pirms izklīdes uz lauka;
- šķidrmēslu izklīdei paredzēts izmantot inžektora metodi, kas ļauj šķidrmēslus uzreiz iestrādāt zemē;
- tā kā šķidrmēslu iestrādei paredzētie lauki “Niedras” (kadastra Nr.46640010019) un “Dižozoli” (kadastra Nr.46640020299) skar kultūras pieminekļu aizsargjoslas, tad jebkuras saimnieciskas darbības veikšanai pieminekļu aizsardzības zonā nepieciešama Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas atļauja;
- šķidrmēslu izklīdei izmantojamās lauksaimniecības zemes platība ir pietiekama, lai nodrošinātu normatīvo aktu prasības attiecībā uz atļauto kopējā slāpekļa daudzumu, ko drīkst iestrādāt vienā sezonā ar šķidrmēsliem;
- šķidrmēslu transportēšanas maršrutu tuvumā ir vairākas dzīvojamās mājas, 1.maršruts virzās caur apdzīvotu vietu “Īles sanatorija”, 4. un 5.maršruts - caur Īles centru un gar Īles pamatskolu, 5.maršruts virzās arī caur apdzīvotu vietu “Stirnas”;
- 4. un 5. šķidrmēslu transportēšanas maršruti, lai nebrauktu caur Īles centru, tiek piedāvāts alternatīvs maršruts, taču arī tā tuvumā ir vairākas dzīvojamās mājas;
- paredzēts, ka šķidrmēslu transportēšana uz laukiem netiks veikta brīvdienās un svētku dienās;
- paredzēts sastādīt šķidrmēslu transportēšanas maršrutu un izklīdes lauku grafiku un katra mēneša sākumā iesniegt to Īles pagasta pašvaldībai, lai par šķidrmēslu transportēšanu savlaicīgi informētu apkārtējos iedzīvotājus;
- ir noslēgti vai paredzēts noslēgt līgumus par slimo dzīvnieku veterināro aprūpi, veterinārmedicīnisko, sadzīves un bīstamo atkritumu apsaimniekošanu, kritušo dzīvnieku apsaimniekošanu, kā arī teritorijas deratizāciju;
- kritušos dzīvniekus līdz to izvešanai paredzēts uzkrāt hermētiski slēgtos konteineros, kas novietoti uz betona pamatnes, virs konteineriem izveidojot nojumi, lai novērstu tiešu saules staru un nokrišņu iedarbību.

4. Izvērtētā dokumentācija

- 2005.gada 29.septembra SIA “Baltic Agro Contractor” Iesniegums ietekmes uz vidi novērtējumam nobarojamo cūku audzēšanas kompleksa izveidei Dobeles rajona Īles pagastā – 6 lapas;
- 2005.gada 11.oktobra Vides pārraudzības valsts biroja lēmums Nr.588 par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu paredzētajai darbībai – 1 lapa;
- 2005.gada 9.novembra SIA “Baltic Agro Contractor” pieprasījums ietekmes uz vidi novērtējuma Programmas izstrādei – 1 lapa;
- 2005.gada 2.decembra SIA “Baltic Agro Contractor” iesniegums par izmaiņām 2005.gada 9.novembra pieprasījumā ietekmes uz vidi novērtējuma Programmai – 1 lapa;
- 2005.gada 16.decembra Programma ietekmes uz vidi novērtējumam SIA “Baltic Agro Contractor” nobarojamo cūku audzēšanas kompleksa izveidei Īles pagasta “Avotos” – 6 lapas;

- 2006.gada 3.marta SIA “Baltic Agro Contractor” nobarojamo cūku audzēšanas kompleksa “Avoti” izveides Īles pagastā ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojums – 1 sējums, 76 lapas un pielikumi uz 28 lapām;
- 2006.gada 3.marta SIA “Baltic Agro Contractor” nobarojamo cūku audzēšanas kompleksa “Avoti” izveides Īles pagastā ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojuma kopsavilkums – 1 sējums, 14 lapas;
- 2006.gada 23.marta Valsts vides dienesta Jelgavas reģionālās vides pārvaldes priekšlikumi darba ziņojuma pilnveidošanai – 3 lapas;
- 2006.gada 24.marta Ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojuma sabiedriskās apspriešanas protokols un tam pievienotie materiāli – 7 lapas;
- 2006.gada 6.aprīļa ekspertu darba grupas sanāksmes par SIA “Baltic Agro Contractor” nobarojamo cūku audzēšanas kompleksa “Avoti” izveides Īles pagastā ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu protokols – 3 lapas;
- ekspertu atzinumi par ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu – 20 lapas;
- 2006.gada 13.aprīļa Vides pārraudzības valsts biroja Atzinums par SIA “Baltic Agro Contractor” nobarojamo cūku audzēšanas kompleksa “Avoti” izveides Īles pagastā ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu – 7 lapas;
- 2006.gada 22.jūnija SIA “Baltic Agro Contractor” nobarojamo cūku audzēšanas kompleksa “Avoti” izveides ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojums – 1 sējums, 97 lapas un pielikumi uz 51 lapas;
- ekspertu atzinumi par ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu – 6 lapas.

5. Informācija par paredzētās darbības novērtēšanas procesā apkopotajiem ieinteresēto pušu viedokļiem un argumentiem (tai skaitā par sabiedriskās apspriešanas rezultātiem)

Informatīvie materiāli par SIA “Baltic Agro Contractor” sagatavoto iesniegumu ietekmes uz vidi novērtējumam cūku audzēšanas kompleksa “Avoti” izveidei Dobeles rajona Īles pagastā bija pieejami: Īles pagasta padomē - “Klintenēs”, Īles pagastā, Dobeles rajonā, SIA “Baltic Agro Contractor” - “Ošlejās”, Jaunbērzes pagastā, Dobeles rajonā, Valsts vides dienesta Jelgavas reģionālajā vides pārvaldē – Kazarmes ielā 17a, Jelgavā un Vides pārraudzības valsts birojā - Rīgā, Rūpniecības ielā 23.

Vides pārraudzības valsts birojs nesaņēma nevienu priekšlikumu par paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz vidi, nedz arī prasībām, kas jāiekļauj ietekmes uz vidi novērtējuma Programmā. Netika saņemts arī pieprasījums organizēt paredzētās darbības ietekmes novērtējuma sākotnējo sabiedrisko apspriešanu.

Vides pārraudzības valsts birojs sagatavoja un 2005.gada 16.decembrī izsniedza Programmu ietekmes uz vidi novērtējumam SIA “Baltic Agro Contractor” nobarojamo cūku audzēšanas kompleksa izveidei Īles pagasta “Avotos”.

SIA "Baltic Agro Contractor" nobarojamo cūku audzēšanas kompleksa "Avoti" izveides Īles pagastā ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu sagatavoja SIA "Firma L4" un 2006.gada 3.martā to iesniedza izvērtēšanai Vides pārraudzības valsts birojā. Darba ziņojums bija pieejams sabiedrībai: Īles pagasta padomē - "Klintenēs", Īles pagastā, Dobeles rajonā, SIA "Baltic Agro Contractor" - "Ošlejās", Jaunbērzes pagastā, Dobeles rajonā, Valsts vides dienesta Jelgavas reģionālajā vides pārvaldē – Kazarmes ielā 17a, Jelgavā un Vides pārraudzības valsts birojā - Rīgā, Rūpniecības ielā 23.

Ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojuma sabiedriskā apspriešana klātienē notika 2006.gada 24.martā Īles pagasta "Tautasnamā". Šo likumdošanā paredzēto iespēju piedalīties darba ziņojuma sabiedriskajā apspriešanā izmantoja 29 interesenti. Sanāksmes dalībnieki interesējās, vai kūtsmēsli tiks transportēti caur pagasta centru, norādīja, ka jau patlaban pie noteikta vēja virziena jūtot smaku "Tautasnama" pagalmā un kāpņu telpā, savukārt citi dalībnieki iebilda, ka, dzīvojot daudz tuvāk kompleksa teritorijai, smaku nejūtot, bet darbavietas pagasta cilvēkiem esot vajadzīgas un kompleksa īpašniekam jāmeklē risinājumi smaku ierobežošanai.

Darba ziņojuma izvērtēšanas laikā Vides pārraudzības valsts birojs saņēma priekšlikumus darba ziņojuma pilnveidošanai no Valsts vides dienesta Jelgavas reģionālās vides pārvaldes. Darba ziņojuma izvērtēšanā Vides pārraudzības valsts birojs iesaistīja neatkarīgus ekspertus, kuru atzinumi, priekšlikumi un ierosinājumi ziņojuma uzlabošanai tika apkopoti un iestrādāti Vides pārraudzības valsts biroja 2006.gada 13.aprīļa atzinumā par darba ziņojumu. Atzinumā par darba ziņojumu tika norādīts, kāda ziņojumā iekļautā informācija papildināma vai precizējama, lai noslēguma ziņojums atbilstu izsniegtās programmas un spēkā esošās likumdošanas prasībām.

Nemot vērā Vides pārraudzības valsts biroja, ekspertu un Valsts vides dienesta Jelgavas reģionālās vides pārvaldes izteiktās prasības un priekšlikumus, tika sagatavots un 2006.gada 22.jūnijā iesniegts izvērtēšanai Vides pārraudzības valsts birojā SIA "Baltic Agro Contractor" nobarojamo cūku audzēšanas kompleksa "Avoti" izveides ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojums. Noslēguma ziņojums sabiedrībai bija pieejams Īles pagasta padomē, SIA "Baltic Agro Contractor" - "Ošlejās", Jaunbērzes pagastā, Valsts vides dienesta Jelgavas reģionālajā vides pārvaldē un Vides pārraudzības valsts birojā, kā arī interneta mājas lapās www.L4.lv un www.vidm.gov.lv/ivnvb.

Saskaņā ar ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā iekļauto informāciju, lai apzinātu vietējo iedzīvotāju viedokli par paredzētā cūku audzēšanas kompleksa izveidi, tika veikta iedzīvotāju aptauja. Kopumā tika aptaujāti 14 iedzīvotāji gan kompleksam tuvējās mājās, gan pagasta centrā. Lielākā daļā aptaujāto (80%) bija informēti par plānoto darbību un atzina, ka tā ietekmēs viņu ikdienu. Gandrīz visi aptaujātie uzskatīja, ka galvenais traucējošais faktors būs smakas, taču vienlaikus atzīmēja, ka ar to jau ir saskārušies, kad šajā teritorijā atradās cūku un liellopu fermas. Vairāki aptaujātie norādīja, ka protestēt pret kompleksa darbību vairs neesot lietderīgi, jo rekonstrukcija jau esot uzsākta, un, ja bijušas pretenzijas, tad tās vajadzējis izteikt pirms rekonstrukcijas darbu uzsākšanas. Mājas "Ceļmalas" iedzīvotāji pauda bažas

par kritušo dzīvnieku uzglabāšanu un to izvešanas regularitāti. Kā ieguvumu vairums aptaujāto minēja jaunas darba vietas. Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā norādīts, ka pašvaldībai ir pozitīva attieksme pret paredzēto darbību, kā ieguvumus minot jaunas darba vietas un ienākumus pašvaldības budžetā. Kā traucējošais faktors tika minētas cūkkopības kompleksa radītās smakas, kas pie noteiktiem meteoroloģiskajiem apstākļiem ir jūtamas apkārtējā teritorijā, it īpaši ņemot vērā, ka komplekss atrodas apmēram 350 m no Īles pamatskolas.

SIA “Baltic Agro Contractor” nobarojamo cūku audzēšanas kompleksa “Avoti” izveides ietekmes uz vidi novērtējuma sabiedriskās apspriešanas tika organizētas un noritēja saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto. Izvērtējot ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā sniegto informāciju, jāsecina, ka iedzīvotāju attieksme pret paredzēto darbību nav vērtējama viennozīmīgi - daļu no iedzīvotājiem satrauc iespējamie smaku traucējumi, kas saistīti ar kompleksa darbību, kā arī tas, ka komplekss atrodas netālu no Īles pamatskolas un šķidrmēsli var tikt transportēti caur pagasta centru.

6. Obligātie nosacījumi un turpmākajā projektēšanā veicamie pasākumi

Noslēguma ziņojums un Vides pārraudzības valsts biroja atzinums par to iesniedzams Īles pagasta padomē. Vides pārraudzības valsts biroja atzinuma obligātie nosacījumi un turpmākajā projektēšanā veicamie pasākumi stājas spēkā tikai tādā gadījumā, ja tiek saņemts likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 21. pantā paredzētais akcepts paredzētās darbības realizācijai kārtībā, kāda noteikta Ministru Kabineta 2006.gada 2.maija noteikumos Nr.355 “Paredzētās darbības akceptēšanas kārtība”.

- Lauksaimniecībā izmantojamās zemes, kas nepieciešama cūku audzēšanas kompleksa izveidei, transformācijas jautājumi jārisina atbilstoši Ministru kabineta 2004.gada 20.jūlija noteikumu Nr.619 “Kārtība, kādā lauksaimniecībā izmantojamo zemi transformē par lauksaimniecībā neizmantojamu zemi un izsniedz zemes transformācijas atļaujas” prasībām, cūku audzēšanas kompleksa teritorija jāiekļauj teritorijas plānojumā.
- Kompleksa būvniecība meliorētajās zemēs nedrīkst pasliktināt zemes ūdens režīmu un meliorācijas sistēmu darbību.
- Kompleksa darbības laikā jānodrošina Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr.152 “Cūku labturības prasības” prasību izpildi.
- Ņemot vērā šķidrmēsļu agresivitāti, turpmākajā projektēšanā jāprecizē pasākumi būvju un konstrukciju aizsardzībai pret koroziju.
- Jāizveido drenāžas sistēma, kas ļautu konstatēt lagūnas tipa šķidrmēsļu krātuves izolējošā materiāla iespējamus bojājumus, zemgrīdas šķidrmēsļu krātuvju, kā arī cauruļvadu iespējamus bojājumus.
- Lauksaimniecībā izmantojamās platībās iestrādātais organiskā mēslojuma daudzums nedrīkst pārsniegt 170 kg slāpekļa gadā, rēķinot uz vienu hektāru.
- Jānodrošina Ministru kabineta 2004.gada 27.jūlija noteikumos Nr.626 “Noteikumi par piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos” prasību ievērošana.
- Šķidrmēsļu izvešanu veikt Zemkopības ministrijas noteiktajos laikposmos. šķidrmēsļu transportēšanai izmantot maršrutus, kas neiet caur Īles pagasta centru. Maršrutus un izvešanas laikus saskaņot ar pašvaldību.

- Veicot šķidrmēslu izkliedi, jānodrošina Aizsargjoslu likumā noteikto prasību ievērošana.
- Tā kā šķidrmēslu iestrādei paredzētie lauki “Niedras” (kadastra Nr.46640010019) un “Dižozoli” (kadastra Nr.46640020299) skar kultūras pieminekļu aizsargjoslas, tad saskaņā ar likuma “Par kultūras pieminekļu aizsardzību” 23.pantā noteikto jebkuras saimnieciskas darbības veikšanai pieminekļu aizsardzības zonā nepieciešama Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas atļauja.
- Šķidrmēsliem jāpievieno līdzekli smaku mazināšanai.
- Saglabāt kompleksa teritorijā esošos krūmu stādījumus un kokus, kā arī izveidot gar kompleksa teritorijas robežu aizsargstādījumu - ātraudzīgu koku un krūmu joslu gaisa piesārņojuma izplatības ierobežošanai pieguļošajā teritorijā.
- Rekomendējam Īles pagasta padomei reizi ceturksnī noteiktos laika apstākļos (nelabvēlīgi meteoroloģiskie apstākļi, mēslojuma transportēšana) veikt SIA “Baltic Agro Contractor” apmaksātus smaku koncentrāciju mērījumus. Pašvaldībai un Valsts vides dienesta Jelgavas reģionālajai vides pārvaldei rekomendējam regulāri izvērtēt veikto mērījumu rezultātus un nepieciešamības gadījumā noteikt papildus nosacījumus SIA “Baltic Agro Contractor” darbībai.
- Veicot lauksaimnieciskas darbības, jāievēro Zemkopības ministrijas apstiprinātos labas lauksaimniecības prakses nosacījumus un Ministru kabineta 2001.gada 18.decembra noteikumu Nr.531 “Noteikumi par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskas darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem” prasības.
- Ņemot vērā, ka kompleksa teritoriju veido vāji filtrējoši mālaini nogulumi, tehniskā projekta izstrādes gaitā jāprecizē kompleksa teritorijas virszemes noteces ūdeņu savākšanas un novadīšanas iespējamie risinājumi.
- Atbilstoši likuma “Par piesārņojumu” prasībām Valsts vides dienesta Jelgavas reģionālajā vides pārvaldē jāiesniedz pieteikums A kategorijas atļaujas saņemšanai.
- Vides stāvokļa monitoringa punktus un kontroles parametrus jāaskaņo Valsts vides dienesta Jelgavas reģionālajā vides pārvaldē, iekļaujot tos atļaujas nosacījumos.

Vides pārraudzības valsts biroja lēmums

Ņemot vērā iepriekš minēto informāciju un likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 20.panta pirmo daļu, Vides pārraudzības valsts birojs nolemj rekomendēt SIA “Baltic Agro Contractor” nobarojamo cūku audzēšanas kompleksa “Avoti” izveides Īles pagastā projekta turpmāko izstrādi atbilstoši šajā atzinumā izvirzītajiem nosacījumiem.

Vides pārraudzības valsts biroja atzinumu par noslēguma ziņojumu var apstrīdēt Vides ministrijā mēneša laikā no atzinuma spēkā stāšanās dienas.

Direktors

J. Avotiņš

2006.gada 1.augustā.